

100 lat Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie

Uroczystości jubileuszowe 100-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie rozpoczęły się 4 października 2018 r. od inauguracji 100. roku akademickiego. Przez kolejny rok odbywały się różne wydarzenia, które miały uświetnić jubileusz uczelni, w tym m.in. jubileuszowy bal, Gwiazdzysty Rajd 100-lecia AGH, IV Światowy Zjazd Inżynierów Polskiego Pochodzenia, a także wystawy, pokazy najciekawszych projektów studenckich i naukowych, koncerty, premiera filmu oraz publikacja albumu prezentującego przeszłość i teraźniejszość uczelni.

Główne obchody jubileuszu 100-lecia AGH miały miejsce 19 października 2019 r. Rozpoczęły się od mszy św. w kolegiacie św. Anny, której przewodniczył metropolita krakowski abp Marek Jędraszewski. Zaproszeni goście wzięli udział w uroczystym posiedzeniu Senatu AGH z udziałem prezydenta RP Andrzeja Dudy, odbywającym się w ICE Kraków, widowisku teatralno-muzycznym *Kids of the Evolution* w ICE Kraków, a wieczorem zorganizowano pokaz dronów, laserów i sztucznych ogni na bulwarach wiślanych.

Światowy Zjazd Absolwentów

18 października 2019 r. w Akademii Górniczo-Hutniczej odbyła się konferencja oraz Światowy Zjazd Absolwentów z udziałem władz uczelni. Rozpoczął ją prof. dr hab. inż. Tadeusz Słomka,

W Centrum Kongresowym ICE Kraków odbyło się uroczyste posiedzenie Senatu z okazji jubileuszu 100-lecia AGH oraz inauguracji 101. roku akademickiego. Na uroczystość przybyli goście z kraju i zagranicą, reprezentujący władze państwowe, wojewódzkie i samorządowe, świat nauki, przemysł, media, korpus dyplomatyczny, a także pracownicy, absolwenci i studenci AGH

rektor AGH, który zwrócił się do zgromadzonych słowami: „100 lat działalności AGH to czas służby społeczeństwu, nauce, kulturze i gospodarce przez kształcenie, prowadzenie badań naukowych i rozwijanie kadry naukowej. Jak zapisaliśmy w preambule Statutu: AGH pielęgnuje swoje tradycje i wychowuje studentów na ludzi mądrych i prawych, budujących ojczyznę, której dobro jest dla nich najwyższym nakazem, w duchu odpowiedzialności zawodowej i obywatelskiej, zgodnie z dewizą *Labore creata, labori et scientiae servio*. (...) Chciałbym wspomnieć jeszcze o czymś wyjątkowym, ale już na zupełnie innej płaszczyźnie, a jest to coś, co nas wyróżnia. Mam na myśli niezwykle trwałe więzi łączące absolwentów z Akademią. W hierarchii wartości pracowników Akademii uczelnia zajmuje miejsce tuż obok rodziny. Wspólnota, jaką tworzy społeczność Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, jaką właśnie Państwo tworzą – jest fenomenem. Jego istota polega na postrzeganiu Akademii jako wielkiej rodziny, w której swoje miejsce mają pracownicy uczelni, studenci i absolwenci. Szanowni Państwo, to nasze wspólne święto. Pragniemy spędzić je z Wami w naszej 100-letniej Akademii. Szczęść Boże AGH-owskiej Rodzinie na kolejne 100 lat!”

Dzień głównych obchodów

Główne obchody jubileuszu 100-lecia AGH, zorganizowane 19 października 2019 r., rozpoczęły się mszą św. w kolegiacie uniwersyteckiej św. Anny. Następnie w kierunku Rynku Głównego ruszył pochód jubileuszowy, w którym szli przedstawiciele władz AGH, rektorzy polskich i zagranicznych uniwersytetów, pracownicy uczelni, studenci i liczni goście. Przed budynkiem Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie 20 października 1919 r. marszałek Józef Piłsudski ogłosił otwarcie Akademii Górniczej, wygłosili okolicznościowe przemówienia rektor prof. dr hab. inż. Tadeusz Słomka oraz prof. dr hab. Wojciech Nowak, rektor UJ.

„To tutaj 100 lat temu w wypełnionej auli Uniwersytetu Jagiellońskiego marszałek Józef Piłsudski wypowiedział znamienne słowa: »Magnificencjo, Świątyni Senacie, Dostojne Zgromadzenie! Niniejszym ogłaszam Akademię Górniczą za otwartą«. To tutaj, w siedzibie najstarszego uniwersytetu w Polsce, wszystko dla naszej Almae Matris się zaczęło. W powstanie naszej uczelni pro-

esorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego wnieśli wielki wkład. I za to Uniwersytetowi Jagiellońskiemu i jego wspaniałym pracownikom dziękujemy! Można powiedzieć, że AGH uzupełniło ofertę kształcenia i badań naukowych UJ. AGH jest dzieckiem wielu ojców: Akademickiej Szkoły Górniczej w Kielcach, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, technicznych uczelni z Petersburga, Leoben i Freibergu. Od nich wszystkich wzięliśmy to, co najlepsze, i stworzyliśmy uczelnię, która wniosła i wноси wielki wkład w rozwój gospodarczy Polski. Magnificencjo Rektorze, z głębi serca dziękujemy za udział w powstaniu AGH i pomoc w jej rozwoju!” – zwrócił się prof. Tadeusz Słomka do prof. Wojciecha Nowaka.

„Tegoroczna inauguracja jest szczególna i wyjątkowa, świętujemy bowiem setną rocznicę aktywnej działalności naszej uczelni. W ciągu minionego wieku realizowaliśmy z powodzeniem założenia misji uniwersytetu – kształcenie, badania naukowe, wychowanie młodzieży oraz współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zgodzie z zasadą społecznej odpowiedzialności. Jesteśmy dumni i zaszczytzeni, że możemy dziś gościć tak wiele znamienitych osobistości z Polski i świata – powiedział prof. Tadeusz Słomka podczas uroczystego posiedzenia Senatu w ICE Kraków. – W 2016 r. obchodziliśmy setną rocznicę powołania Akademii Górniczej. Jej tworzenie było długim procesem, który rozpoczął się już w 1816 r., a zakończył właśnie 100 lat temu. W 1816 r. Stanisław Staszic utworzył w Kielcach Akademię Górniczą, w której rozpoczęto nauczanie górnictwa i hutnictwa na ziemiach polskich. Szkoła przetrwała tylko 12 lat, ale pozostawiła po sobie wykształcone kadry oraz przekonanie o konieczności utworzenia podobnej jednostki w przyszłości. W późniejszym czasie organizacje górniczo-hutnicze wielokrotnie występowały z inicjatywą prowadzenia studiów w zakresie górnictwa i hutnictwa. Udało się to dopiero w 1912 r., kiedy przyjęto rezolucję o utworzeniu uczelni o profilu górniczym z lokalizacją w Krakowie. Niecały rok później powołano 12-osobowy Komitet Organizacyjny Akademii Górniczej w Krakowie, w którego skład weszli profesorowie uniwersyteccy z Krakowa i Lwowa, przedstawiciele przemysłu górniczego oraz władz miejskich. Pracami kierował prof. Józef Morozewicz, a funkcję wiceprzewodniczącego powierzono Janowi Zarańskiemu. W 1913 r. cesarz Franciszek Józef wydał dekret o utworzeniu Akademii Górniczej.

Podczas uroczystego posiedzenia Senatu AGH wręczono statuetki sponsorom, którzy udzielili AGH wsparcia w organizacji jubileuszu. Współorganizatorem głównych obchodów jubileuszu było Miasto Kraków. Partnerzy główni obchodów: ArcelorMittal Poland SA, Comarch SA, Mostostal Warszawa SA, Grupa PBI Kopalnie Dolomitu, Bank Pekao SA. Partnerzy obchodów: Lotos SA, KGHM Polska Miedź SA, Maspex Sp. z o.o., Tauron Polska Energia SA, Cemex Polska, EXME Berger Group, Renkar Sp. z o.o., Ceramika Paradyż Sp. z o.o., Tubądzin Management Group Sp. z o.o., Zakłady Magnezytowe Ropczyce, Geobrugg Partner in Poland, Valeo Autosystemy Sp. z o.o., Titan Polska Sp. z o.o., Wodociągi Miasta Krakowa

Rozpoczęto przygotowania do zainaugurowania działalności tak bardzo wyczekiwanej przez gospodarkę uczelni: powołano profesorów, zatwierdzono programy, ale ze względu na wybuch I wojny światowej wielkie, zapoczątkowane jeszcze w XIX w. marzenie zostało odłożone – jak napisał w 1915 r. miejski urzędnik – „do spokojnych czasów”. Nastąpiło to w roku 1919 – 8 kwietnia Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie założenia i uruchomienia Akademii Górniczej w Krakowie, a już w październiku marszałek Józef Piłsudski uroczystie zainaugurował jej działalność.

Oczekiwania wobec Akademii były bardzo duże. Odradzająca się gospodarka potrzebowała wsparcia rodzimego górnictwa i hutnictwa. Sto lat temu ok. 300 młodych Polaków rocznie wyjeżdżało za granicę, aby zdobywać wiedzę górniczą. Władze Akademii Górniczej w tym bardzo trudnym okresie krok po kroku realizowały swoje założenia, określając programy kształcenia, przygotowując plany inwestycyjne, a także przez lata poszerzając ofertę kształcenia. Z biegiem czasu uczelnia rozwijała się bardzo prężnie, zwiększając liczbę wydziałów, kierunków i specjalności. Ścisła współpraca z otoczeniem przemysłowym pozwoliła nam na elastyczne podejście do aktualnego zapotrzebowania gospodarki. Warto wspomnieć, że nawet w trakcie II wojny światowej odbywały się tajne komplety, w ramach których nasi profesorowie przekazywali wiedzę, aby polska nauka przetrwała ten niezwykle trudny czas. Po wojnie AGH brało również czynny udział w odbudowie polskiego szkolnictwa wyższego – przyczyniliśmy się do odtworzenia i utworzenia niektórych politechnik, np. w Krakowie, Warszawie, Łodzi, Gliwicach, Częstochowie, Kielcach, Wrocławiu i Gdańsku.

100 lat temu Akademię tworzyło 80 studentów i kilkunastu profesorów. Dziś jest to niemal 30 tys. studentów i ponad 4 tys. pracowników, z czego połowa to nauczyciele akademicy, a zakwalifikowanie się na nasze najlepsze kierunki wymaga osiągnięcia niemal stuprocentowego wyniku maturalnego. Jesteśmy jedną z największych uczelni w Polsce. Obrazują

to także nasze pozycje w prestiżowych międzynarodowych rankingach – od lat jesteśmy jedną z najlepszych polskich uczelni technicznych w rankingu szanghajskim, a w ogólnym zestawieniu wyprzedzają nas tylko największe polskie uniwersytety – Jagielloński i Warszawski.

Nie sposób wymienić wszystkich osiągnięć AGH z minionego wieku, ale to nasi absolwenci odkryli, rozpoznali i przygotowali do eksploatacji wiele złóż kopalin użytecznych, projektowali kopalnie i huty, zakłady przetwórcze, urządzenia, maszyny i nowe materiały dla wszystkich działów gospodarki. Tworzyli systemy komputerowe i wiele, wiele innych. Świadczą o tym tysiące patentów, wdrożeń, licencji i start-upów. Absolwenci AGH stanowią również ścisłą czołówkę wśród najlepiej zarabiających Polaków. Najwięcej osób, których majątek przekracza 100 mln €, skończyło AGH. Tylu majątnych absolwentów nie ma żadna inna uczelnia w Polsce. Jednak sukcesy te nie byłyby możliwe bez profesjonalistów i pasjonatów – bez entuzjastów tworzących rodzinę AGH!

Rozpoczynamy bardzo ważny rok dla systemu szkolnictwa wyższego w Polsce. Po wielu miesiącach prac weszła w życie ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, która jest odpowiedzią na dynamicznie zmieniające się potrzeby społeczeństwa i gospodarki. Niesie ona wiele istotnych zmian dla uczelni: powołanie rady uczelni, tworzenie szkół doktorskich, skorelowanie kierunków studiów z dyscyplinami naukowymi itd. Kolejne dotyczą zmian w strukturze, powołania rad dyscyplin naukowych czy nowego systemu zarządzania finansami. Jedną z najważniejszych konsekwencji wdrożenia ustawy będzie znacznie silniejsza niż kiedykolwiek dywersyfikacja uczelni. Mechanizmy, które pozwolą wyłonić uczelnie badawcze, doprowadzą w krótkim czasie do ich zróżnicowania. Potencjalna transformacja AGH w kierunku uczelni badawczej jest nie tylko dużym wyzwaniem, ale przede wszystkim ogromną szansą na zdecydowanie szybszy rozwój. I szansę tę planujemy skutecznie wykorzystać.

Wieczorem w Centrum Kongresowym ICE Kraków odbyło się widowisko teatralno-muzyczne *Kids of the Evolution* w reżyserii Macieja Sobocińskiego. Scenariusz spektaklu w całości był inspirowany jubileuszem 100-lecia AGH, a elementy przedstawienia nawiązywały do historii uczelni. Na scenie wystąpili Edyta Górniak, Natalia Kukulska, Kasia Kowalska, Igor Herbut, Kamil Bednarek, Leszek Możdżer i L.U.C. Orchestra oraz Orkiestra Reprezentacyjna AGH, Chór i Orkiestra Smyczkowa Con Fuoco AGH. W spektaklu wzięli udział: Lidia Bogaczówna w roli Evolution Professor, Marcel Wiercichowski jako Evolution Professor, Franciszek Sobociński w roli Evolution Kid, a także studenci i pracownicy AGH

Drodzy Studenci pierwszego roku, wybierając AGH, dokonaliście znakomitego wyboru. Wybraliście uczelnię o dużej renomie i tradycjach, ale też bardzo nowoczesną. Nie zrażajcie się ewentualnymi początkowymi trudnościami. Bądźcie cierpliwi, wytrwali, kreatywni i odpowiedzialni. Starajcie się wykorzystywać swój wolny czas kreatywnie i rozsądnie.

I jeszcze coś niezwykle ważnego. W świecie napięć, konfliktów, mowy nienawiści, bezpardonowego niszczenia drugiego człowieka pamiętajcie: wszyscy ludzie, bez względu na kolor skóry, wyznawaną religię, światopogląd, są LUDŹMI – OSOBAMI, dopiero później Europejczykami, Polakami, chrześcijanami, buddystami czy muzułmanami. Każdemu należy się szacunek i zrozumienie. Każdy z nich ma swoją opowieść. Zatem bądźmy dla siebie życzliwi, chętni do rady i pomocy. W czasie pięciu lat studiów każdy z was może mieć problemy i potrzebować pomocy. To jest miarą naszego człowieczeństwa.

Na zakończenie życzę całej społeczności Akademii Górniczo-Hutniczej, aby nadchodzący rok akademicki był równie pomyślny jak poprzednie 100 lat i przyniósł jeszcze więcej sukcesów zarówno zawodowych, jak i osobistych. Rok akademicki 2019/2020 w Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie uważam za otwarty! *Quod felix, faustum fortunatumque sit!* Co niechaj będzie dobre, szczęśliwe, pomyślne oraz z pomocą losu owocne”.

Wykład inauguracyjny *Z biegiem lat, z biegiem dni*, będący opowieścią o historii techniki, wygłosił dr hab. inż. Jacek Tarasiuk, prof. AGH, z Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej, oraz dr inż. Krzysztof Kluza z Wydziału Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej.

Oprac. Redakcja na podstawie materiałów AGH, fot. A. Łęczycka, A. Rusinowski, D. Pyttel, G. Lipski

Więcej na <https://100lat.agh.edu.pl>

Na zakończenie dnia na bulwarach wiślanych przed Centrum Kongresowym ICE Kraków odbył się pokaz plenerowy, który zgromadził nie tylko zaproszonych gości, ale i wielu przechodniów. Z nurtów Wisły powstał wodny ekran o wysokości i szerokości 20 m, na którym wyświetlono wspaniale zrealizowaną historię obrazową AGH. Można było podziwiać spektakularne pokazy laserowe oraz pokaz sztucznych ogni

Zobacz FILM

